

Construcții locative și social-culturale

Metadate

Biroul Național de Statistică (BNS)

1. Informație de contact

1.1. Subdiviziunea responsabilă din cadrul BNS

Direcția generală statistică întreprinderilor
Direcția statistică investițiilor și construcțiilor

1.2. Persoana de contact

Elena Vasilița
tel: +37322403057; +37367770086
e-mail: elena.vasilita@statistica.gov.md

2. Actualizarea metadatelor

2.1. Ultima certificare a metadatelor

11.02.2022

2.2. Ultima actualizare a metadatelor

11.02.2022

3. Prezentarea statistică

3.1. Descrierea generală

Construcțiile locative, social-culturale, administrative, de producție, precum și cele ingineresti au o importanță deosebită în dezvoltarea social-economică a societății.

Sursa informațională pentru construcțiile noi (clădiri rezidențiale, nerezidențiale, construcții ingineresti) date în exploatare o reprezintă cercetarea statistică anuală „Cu privire la investiții” anexe nr. 1 Darea în exploatare a clădirilor rezidențiale (de locuit) și nr. 2 Darea în exploatare a clădirilor nerezidențiale și construcțiilor ingineresti (speciale) și cercetarea statistică trimestrială „Cu privire la investiții” capitolul LOC Clădiri rezidențiale (de locuit).

3.2. Concepte și definiții

3.2.1. Definiții

Clădiri rezidențiale (de locuit) se consideră clădirile prevăzute cu un termen de exploatare îndelungat, amplasate pe un lot de pământ în cadrul unor hotare, cu toate construcțiile auxiliare aferente și elementele de confort, în care suprafața locuibilă deține mai mult de jumătate din suprafața totală a clădirii.

Apartament – locuință alcătuită din una sau mai multe camere de locuit cu încăperi auxiliare, care satisface cerințele de trai ale unei persoane sau familii și face parte din blocul locativ.

Casă de locuit individuală – locuință (construcție separată) alcătuită din una sau mai multe camere locuibile și încăperi auxiliare, cu unul sau mai multe niveluri, destinată traiului permanent, de regulă al unei familii.

Suprafața totală a locuințelor (apartamentelor/caselor de locuit individual) se determină ca suma suprafeței locuibile, care cuprinde suprafața camerelor de locuit (dormitoarele și salonul) din locuință și suprafața încăperilor auxiliare (bucătărie, hol, antreu, baie, duș, toaletă etc.) din locuință, precum și suprafața logiilor, balcoanelor, teraselor care se include în suprafața totală prin coeficienții de reducere.

Clădiri nerezidențiale sunt clădirile destinate în exclusivitate sau în principal altor scopuri decât cele rezidențiale (clădirile administrative și de producție, magazinele, depozitele, cinematografele etc.).

Construcții ingineresti (speciale) sunt construcții care nu îndeplinesc caracteristicile de clădiri și care au ca scop crearea condițiilor pentru realizarea activităților de producție, servicii sau pentru desfășurarea activităților social-culturale (drumuri, căi ferate, poduri, stadioane, rețele electrice, rețele de canalizare, apeducte, gazoducte, rețele de telecomunicații etc.).

3.2.2. Unitatea de măsură

Datele exprimate în valori absolute pentru numărul și suprafața clădirilor, inclusiv apartamentelor/caselor de locuit individuale date în exploatare sunt prezentate în unități și (mii) metri pătrați.

De asemenea, sunt utilizate unitățile de măsură specifice capacității obiectului dat în exploatare:

Școli, gimnazii, licee – locuri pentru elevi

Instituții preșcolare – locuri

Spitale – paturi

Policlinici – vizite pe schimb

Rețele de gaz – km

Apeduct – km/mii m³ de apă în 24 de ore

Instalații de canalizare – km/mii m³ de apă în 24 de ore

Rețele termice (aprovizionarea cu căldură) – km/Gcal/h

Drumuri noi cu îmbrăcăminte rigidă – km

Pentru locuințele noi construite (apartamentele/casele de locuit individuale) date în exploatare se calculează ritmul de creștere (scădere) al suprafeței totale, exprimat în % și suprafața medie a locuințelor, exprimată în m².

3.2.3. Formula de calcul

<p>Ritmul de creștere (scădere) al suprafeței totale a locuințelor (apartamentelor/caselor de locuit individuale) construite, %</p>	$R = \frac{S_n - S_{n-1}}{S_{n-1}} * 100\%, \text{ unde:}$ <p>R – ritmul de creștere (scădere) al suprafeței totale a locuințelor (apartamentelor/caselor de locuit individuale) construite, %</p> <p>S_n – suprafața totală a locuințelor (apartamentelor/caselor de locuit individuale) construite pentru perioada respectivă a anului curent;</p> <p>S_{n-1} – suprafața totală a locuințelor (apartamentelor/caselor de locuit individuale) construite pentru perioada respectivă a anului precedent.</p>
<p>Suprafața medie a locuințelor (apartamentelor/caselor de locuit individuale) construite, m²</p>	$S_{(m)} = \frac{S_{(t)}}{N_{(l)}}, \text{ unde:}$ <p>$S_{(m)}$ – Suprafața medie a locuințelor (apartamentelor/caselor de locuit individuale) construite;</p> <p>$S_{(t)}$ – Suprafața totală a locuințelor (apartamentelor/caselor de locuit individuale) construite;</p> <p>$N_{(l)}$ – Numărul locuințelor (apartamentelor/caselor de locuit</p>

	individuale) construite.
3.3. Clasificările utilizate	
<p>Clasificatorul formelor de proprietate (CFP), aprobat prin Hotărârea Departamentului Standarde, Metrologie și Supraveghere Tehnică nr.276-st din 04.02.1997.</p> <p>Clasificatorul unităților administrativ-teritoriale al Republicii Moldova (CUATM), aprobat prin Hotărârea Departamentului Moldova-Standard nr.1398-ST din 03.09.2003. Pus în aplicare de la 03.09.2003 cu modificările ulterioare.</p> <p>Nomenclatorul unităților teritoriale de statistică al Republicii Moldova (NUTS), aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 570 din 19.07.2017. Pus în aplicare de la 01.01.2018.</p>	
3.4. Sfera de cuprindere	
3.4.1. Acoperirea sectorială	
Nu este aplicabil.	
3.4.2. Populația statistică	
În sfera de cuprindere a cercetării statistice se includ toate entitățile indiferent de tipul de activitate, forma de proprietate și forma organizatorico-juridică, care dau în exploatare clădiri rezidențiale (de locuit), clădiri nerezidențiale și construcții ingineresti (speciale).	
3.4.3. Geografică	
Informația este elaborată și diseminată fără datele entităților și organizațiilor din partea stângă a Nistrului și municipiul Bender.	
3.4.4. Temporală	
Seriile de timp sunt disponibile începând cu anul 2000.	
3.5. Nivelul de dezagregare	
Datele obținute din cercetarea statistică „Cu privire la investiții” anexele nr. 1 și 2 sunt dezagregate pe:	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ total țară; ▪ forme de proprietate; ▪ pe regiuni (mun. Chișinău, Nord, Centru, Sud, UTA Găgăuzia) și raioane; ▪ localități urbane și rurale. 	
3.6. Periodicitatea diseminării	
Trimestrială	
Anuală	
3.7. Termenele limită de prezentare (diseminare)	
Trimestrial – a 55-a zi după trimestrul de raportare.	
Anual – până la 30 iulie după anul de raport.	
3.8. Revizuirea	
Datele sunt finale la prima diseminare.	
3.9. Perioada de referință	
Perioada de referință este trimestrul și anul.	

4. Colectarea și procesarea datelor
4.1. Sursa de date
4.1.1. Cercetări statistice
Cercetarea statistică „Cu privire la investiții” – formularul statistic 2-inv (trimestrial, anual).

4.1.2. Surse administrative
Nu sunt utilizate.
4.1.3. Estimări
Nu se aplică.
4.2. Caracteristica cercetării statistice
4.2.1. Obiectiv și scurt istoric
Obiectivul cercetării statistice este constatarea informației aferente construcțiilor locative și social-culturale finisate fizic și date în exploatare în ordinea stabilită. Organizarea practică și conducerea cercetării statistice se efectuează de către Biroul Național de Statistică prin intermediul direcțiilor/secțiilor teritoriale de statistică.
4.2.2. Unitatea statistică
Întreprinderi cu statut de persoană juridică, instituții bugetare, unități ale administrației publice centrale și locale, Agenția Servicii Publice.
4.2.3. Cercul unităților cuprinse în cercetare
Colectivitatea generală a unităților, care intră în sfera de cuprindere a cercetării statistice, este formată din unități cercetate: - trimestrială – unitățile, care dau în exploatare clădiri rezidențiale (de locuit); - anuală – unitățile, care dau în exploatare clădiri rezidențiale (de locuit), clădiri nerezidențiale și construcții ingineresti (speciale). În anul 2021 au fost cuprinse în cercetarea trimestrială – 18 087 unități, iar în cercetarea anuală – 50 808 unități.
4.2.4. Periodicitatea cercetării
Trimestrială Anuală
4.2.5. Colectarea datelor
Colectarea datelor se realizează prin completarea, de către entitățile cuprinse în cercetare, a chestionarului statistic „Cu privire la investiții” (2-inv) și prezentarea chestionarelor statistice completate la adresa organelor teritoriale sau poate fi completat pe portalul de raportare statistică electronică „Raportare.gov.md”.
4.3. Procesarea și compilarea datelor
4.3.1. Validarea datelor
Datele sunt verificate și analizate privind calitatea acestora, în special coerența internă, temporală și cu alte date.
4.3.2. Compilarea/extrapolarea datelor
Datele nu se compilează.
4.3.3. Ajustările
Nu se efectuează ajustări.
4.3.4. Asigurarea calității
Asigurarea calității datelor statistice, se bazează pe respectarea Principiilor Fundamentale ale Statisticii Oficiale, aprobate de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 29 ianuarie 2014, precum și stipulate în Legea Republicii Moldova cu privire la statistica oficială nr. 93 din 2017. În activitatea de producere a informației statistice, BNS acordă importanță primordială asigurării calității înalte a datelor. În acest scop, o serie de măsuri de asigurare a calității sunt realizate la fiecare etapă a demersului statistic: în procesul de organizare a cercetărilor statistice, colectare, procesare și elaborare a informației statistice.

Eforturi importante sunt depuse pentru asigurarea plenitudinii și calității prezentării datelor de către respondenții incluși în cercetările statistice.

Se scot la iveală datele eronate, inconsistențele și datele suspicioase în vederea verificării și corectării acestora.

Datele primare sunt verificate și analizate privind coerența internă (în cadrul chestionarului), temporală (cu datele pentru perioadele precedente).

Pentru asigurarea calității datelor primare, sunt organizate întruniri (seminare) cu respondenții pentru explicarea definițiilor, modului corect de completare a chestionarelor, în special în cazul operării de modificări sau implementării acestora.

4.4. Precizia datelor

4.4.1. Rata de non-răspunsuri

Nu se calculează.

4.4.2. Erori de eșantionare

Nu este aplicabil.

5. Comparabilitate și coerență

5.1. Comparabilitatea internațională

Regulamentele Uniunii Europene nr.1165/1998 și nr. 1158/2005 privind indicatorii pe termen scurt.

5.2. Comparabilitatea în timp

Indicatorii, ce privesc ritmul de creștere/descrere al volumului investițiilor, valorile din perioada curentă raportată la perioada respectivă a anului precedent, sunt comparabili cu seriile de date din anul precedent.

5.3. Coerența cu alte statistici

Datele cercetării statistice „Cu privire la investiții” nu sunt corelate cu alte statistici.

6. Mandatul instituțional (baza normativ-juridică)

Activitatea BNS se bazează pe respectarea Constituției Republicii Moldova, Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, alte acte legislative și normative, ordinele și dispozițiile conducerii BNS.

Legea cu privire la statistica oficială reglementează organizarea și funcționarea sistemului unic al statisticii oficiale, cu stabilirea principiilor generale pentru colectarea, prelucrarea, centralizarea, diseminarea, stocarea informației statistice (art.1).

Art. 5 al Legii stipulează că producerea informației statistice se bazează pe respectarea principiilor independenței profesionale, imparțialității, obiectivității, relevanței, transparenței, confidențialității, cost/eficienței ș.a.

Biroul Național de Statistică, în calitatea sa de organ central de statistică, este o autoritate administrativă creată pe lângă Guvern pentru conducerea și coordonarea activității în domeniul statisticii.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului 935 din 24.09.2018 cu privire la organizarea și funcționarea BNS, Biroul exercită următoarele atribuții:

- 1) coordonează sistemul statistic național privind dezvoltarea și producerea statisticii oficiale;
- 2) elaborează și implementează strategii de dezvoltare a sistemului statistic național, programe statistice anuale și multianuale;
- 3) elaborează cadrul normativ și instituțional necesar realizării obiectivelor strategice în domeniul său de activitate, precum și mecanismele transpunerii lor în practică;
- 4) efectuează managementul și controlul realizării, în condiții de calitate, a programelor și planurilor statistice adoptate la nivel central și regional;
- 5) armonizează și aliniaza indicatorii statistici, metodologiile, metodele și tehnicile aplicate pe plan național cu reglementările și standardele internaționale;

6) promovează cultura statistică în societate.

Actele legislative și normative după care BNS se conduce în activitatea pot fi accesate pe pagina oficială www.statistica.gov.md, rubrica Despre BNS <http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>

7. Confidențialitatea

7.1. Principiile

Conform art.19 al Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, producătorii de statistici oficiale întreprind toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În cap. VII al legii nominalizate este stipulat, că datele colectate, procesate și depozitate pentru producerea informației statistice sunt confidențiale în cazul în care permite identificarea directă sau indirectă a respondenților. Nu sunt considerate confidențiale:

- a) datele care pot fi obținute din surse public accesibile conform legislației;
- b) datele individuale privind adresa, telefonul, denumirea, genul de activitate, numărul de personal ale persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali;
- c) datele ce se referă la întreprinderile cu capital de stat, instituții și organizații finanțate din buget, prezentate la solicitarea autorităților administrației publice.

Conform Legii cu privire la statistica oficială, art. 20, au acces la datele individuale persoanele care, conform atribuțiilor de serviciu, participă la producerea informației statistice, în măsura în care datele individuale sunt necesare pentru producerea acestei informații.

Același articol stipulează, că accesul la datele individuale care nu permit identificarea directă a respondenților poate fi acordat pentru proiecte de cercetări științifice ale căror rezultate scontate nu se referă la unități individuale identificabile, în conformitate cu regulamentul aprobat de autoritatea centrală în domeniul statisticii.

Art. 23 (5) al Legii stipulează că „Informația statistică nu poate fi diseminată utilizatorilor în cazul în care se referă la 1–3 unități statistice”.

7.2. Asigurarea practică a regulilor confidențialității

Întru asigurarea protecției datelor statistice confidențiale în conformitate cu Legea cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, Biroul Național de Statistică întreprinde toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În conformitate cu Legea nominalizată, Personalul producătorilor de statistici oficiale, inclusiv cel angajat temporar, care, conform atribuțiilor de serviciu, are acces direct la datele individuale este obligat să respecte confidențialitatea acestor date în timpul și după încetarea activității în funcția respectivă.

Până la diseminarea datelor statistice, acestea sunt verificate dacă corespund cerințelor de protecție a datelor confidențiale. În cazul dacă datele statistice conțin informație confidențială (vedeți p.7.1) diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecția confidențialității datelor.

8. Accesul la informație și formatul diseminării

8.1. Accesul la informație

8.1.1. Calendarul de emitere

Anual este elaborat Calendarul de emitere a informațiilor statistice elaborate de BNS.

8.1.2. Accesul la calendarul de emitere

Calendarul de emitere a informațiilor statistice este plasat pe pagina oficială web a BNS www.statistica.gov.md.

8.1.3. Accesul la date statistice

Conform Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, art. 23:

- a) Producătorii de statistici oficiale sunt obligați să disemineze informația statistică în termenele prevăzute în programul de lucrări statistice și în calendarul de diseminare a informației statistice oficiale.
- b) Diseminarea informației statistice prevăzute în programul de lucrări statistice tuturor categoriilor de utilizatori se efectuează gratis și în condiții egale de acces sub aspectul volumului, calității și termenelor de diseminare.

Programul lucrărilor statistice poate fi accesat pe pagina www.statistica.gov.md, rubrica Despre BNS / Acte legislative și normative <http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>

Pagina web a BNS www.statistica.gov.md reprezintă sursa informațională cea mai importantă în asigurarea accesului utilizatorilor la informația statistică diversă, transparenței privind activitatea BNS.

Toate informațiile operative, notele informative, seriile de timp, precum și publicațiile statistice elaborate de BNS se plasează pe pagina oficială.

8.2. Formatul diseminării

8.2.1. Informații operative / Note analitice

Informațiile operative și notele analitice sunt publicate pe pagina oficială a BNS: <http://www.statistica.gov.md> la rubrica Comunicate de presă, conform Calendarului de emitere a informațiilor de presă.

8.2.2. Publicații

Publicații statistice: Anuarul statistic, Statistica teritorială, Breviarul statistic „Moldova în cifre”, Buletinul statistic trimestrial.

Acces la publicații:

- în format electronic, pe pagina oficială a BNS www.statistica.gov.md, rubrica Produse și servicii / Publicații <http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=350&nod=1&>
- pe suport de hârtie – în biblioteca BNS (mai multe detalii la adresa <http://www.statistica.gov.md/libview.php?l=ro&idc=340&id=2400>)
- sau pot fi procurate la oficiul BNS (mai multe detalii la adresa www.statistica.gov.md, rubrica Publicații <http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=350&id=2219>)

8.2.3. Baze de date/serii de timp

- **Banca de date statistice** <http://statbank.statistica.md>, domeniul Statistica economică / Constructii / Constructii locative si social-culturale și domeniul Statistica economică / Investitii în active

- **Pagina oficială** a BNS: <http://www.statistica.gov.md> la rubricile:

- *Comunicate de presă*
- *Statistici pe domenii / Statistica economică / Constructii / Constructii locative si social-culturale*
- *Produse și servicii / Publicații.*

8.2.4. Chestionare/date transmise la solicitarea organizațiilor internaționale

Chestionare cu date se transmit către CSI.

8.2.5. Solicitări de date suplimentare

BNS pune la dispoziția utilizatorilor și informații statistice suplimentare celor disponibile în publicațiile statistice, notele informative, informațiile operative, celor plasate pe pagina oficială web în limita informațiilor disponibile, în corespundere cu Legea cu privire la statistica oficială. Solicitarea poate fi transmisă personal la sediul BNS, prin poștă, prin poșta electronică moldstat@statistica.gov.md sau online – www.statistica.gov.md rubrica Produse și servicii / Solicitare de informații statistice http://www.statistica.gov.md/solicitare_informatii_statistice.php?l=ro

9. Referințe (link-uri) utile	
9.1. Accesibilitatea documentației privind metodologia	
Metodologia este disponibilă pe pagina oficială www.statistica.gov.md , rubrica Metadate http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=351&nod=1&	
9.2. Accesibilitatea documentației privind Rapoartele de evaluare	
Rapoartele de evaluare a BNS sunt disponibile pe pagina oficială www.statistica.gov.md , rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Rapoarte de evaluare http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2739	
9.3. Accesibilitatea informației privind studiul de opinie al utilizatorilor	
Sondajele de opinie ale utilizatorilor sunt disponibile pe pagina oficială www.statistica.gov.md , rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Sondaje de opinie http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2740	
9.4. Alte referințe utile	
Standardul Special de Diseminare a Datelor (SDDS) al FMI	http://www.statistica.gov.md/SDDS/?lang=ro
Baza de date EUROSTAT	http://ec.europa.eu/eurostat/data/database
Baza de date UNData	http://data.un.org/Browse.aspx
Baza de date statistice a Comisiei Economice pentru Europa a ONU	http://w3.unece.org/pxweb/Dialog/